

► Τόπος, χρόνος, αφορμή και αιτία: Η Γεωγραφία ενός φωτογράφου ◀

Σπύρος: Γιατί φωτογραφίζεις;

Τάσος: Ξεκίνησα να φωτογραφίζω θέλοντας να αποσπάω την προσοχή των κοριτσιών στο Πανεπιστήμιο, μου λέει με αφοπλιστική ειλικρίνεια.

Σπύρος: Θα μας τρελάνει ο μικρός, σκέφτομαι. Δεν αντιδρώ, άλλωστε έχω κόκκινο φανάρι μπροστά μου και είναι ώρα αιχμής.

Και συνεχίζει...

Τάσος: Αργότερα βέβαια, εξελίχθηκε σε μία καθημερινή κατάσταση από την οποία δεν μπορώ να ξεφύγω. Είναι μία ανάγκη πλέον. Ξυπνάς το πρωί και σκέφτεσαι τι φωτογραφίες θα τραβήξεις, που θα πας, πιθανότατα δεις αυτό το "κάτι" διαφορετικά.

Το ότι εκφράζομαι μέσα από το φακό μιας φωτογραφικής κάμερας το οφείλω και σε έναν άνθρωπο, τον Δημήτρη Φωτίου, μέλος της φωτογραφικής εταιρίας Μυτιλήνης. Φίλος, πατέρας και αδελφός, ένα αλαλούμ. Μου έμαθε την σημασία να φωτογραφίζει κανείς. Για αξίες όπως, πιθανότατα, η ανθρωπιά, η επικοινωνία, ο σεβασμός προς την ζωή.

Σπύρος: Με ποιο κριτήριο "σπάζεις" τον φακό και αποθανατίζεις μία σπηλή;

Τάσος: Δύσκολη ερώτηση αυτή για κάθε φωτογράφο. Το σύνολο των οπικών ερεθιθημάτων στα οποία γίνεσαι αποδέκτης, είναι η αιτία. Και αυτές οι "οπικές αφορμές" μπορεί να είναι διαφορετικές για τον καθένα! Για παράδειγμα, βλέπεις την γυναίκα που κάθεται και περιμένει το λεωφορείο;

Σπύρος: Γυρίζω από περιέργεια να την δω... αφαιρώντας την προσοχή μου από το δρόμο...

Τάσος: Η στάση της, η "γλώσσα του σώματός της", το ψιλοβαμμένο το μαλλί της, η κόκκινη μπλούζα που φοράει, θα μπορούσε να "γεμίσει" το κάδρο μου. "Εισπράπω" το συναίθημα, κάτι που δεν μπορώ να το αποδώσω με λόγια. Μου είναι πολύ πιο εύκολο να το αποτυπώσω σε μία φωτογραφία. Είναι βλέπεις κάτι αντανακλαστικό, το κλίκ της κάμερας, αποθανατίζει την αμοιβαία σχέση μου, με ό,τι αυτό την προκάλεσε.

Σπύρος: Ωριμάζει ένας φωτογράφος με την πάροδο του χρόνου;

Τάσος: Αλίμονο! Το οφείλει στον εαυτό του πρώτα απ' όλα. Ξέρεις κάτι, στην αρχή φωτογράφιζα για επικοινωνιακούς λόγους, ίσως και λίγο αυτάρεσκα! Σήμερα προσπαθώ να "διαιωνίω" πράγματα, πρόσωπα και καταστάσεις που αργοπεθαίνουν, πράγματα μοναδικά και αποκομμένα. Είναι μία διαρκή διαδικασία ανακάλυψης ο φακός. Ένα μεγάλο "γιατί" κυριαρχεί καθ' όλη την διαδικασία της φωτογράφισης, από την αρχή ως το τέλος. Ένα questioning.

Σπύρος: Και πώς αυτή η ωριμότητα μπορεί να γίνει αντιληπτή.

Τάσος: Με δύο τρόπους! Υπάρχει η τεχνική ωρίμανση, μέσα από συχνή αναβάθμιση του τεχνολογικού σου εξοπλισμού αλλά και της οπικής σου ματιάς, των αποχρώσεων μιας φωτογραφίας σε θέματα φω-

τεινόπτιας και σκιάς αλλά και διαφορετικής εστίασης. Υπάρχει και η ωρίμανση των συναισθημάτων, βέβαια! Αυτή είναι απόρροια του εσωτερικού του κόσμου, των εμπειριών του, την αντίληψη για το κόσμο γύρω του. Και συνεχώς αλλάζει, μεταβάλλεται! Όχι απαραίτητα με γραμμικό και ορθολογικό τρόπο! Θα το παρομοίαζα με ένα ταξίδι που δεν έχει τελικό προορισμό, κάτι οσα μια βραδινή έξοδο Σαββάτου όπου ενώ γνωρίζεις το σημείο εκκίνησης, δεν μπορείς να προβλέψεις εκείνο του τερματισμού.

Σπύρος: Τι ποσοστό του ψυχικού σου κόσμου εμπεριέχει κάθε σου φωτογραφία;

Τάσος: Θα σου πω κάτι! Ο στόχος μου είναι να προβάλλω αυτό που βλέπω με μια δύση αντικειμενικότη-

Σπύρος: Μία φωτογραφία του μουράγιου της Λέσβου τι συναισθήματα προκαλεί σε έναν νέο του 21ου αιώνα;

Ξέρω ότι έχεις έναν ιδιαίτερο δεσμό με το νησί... κατά κάποιο τρόπο πιστεύω ότι "πάστικες" για πάντα στα δίκτυα του ψαρά που φωτογράφισες.

Τάσος: Πολλά και ποικίλα. Ξεκινώντας από εκείνο την ασφάλειας, συνειδητοποιώντας ότι δεν χρειάζεται να θέσω το εαυτό του σε μία ταλαιπωρία εξοντωτική, προκειμένου να προσφέρω τα προς το ζην σπν οικογένεια μου. Την ίδια σπηλή όμως μια τέτοια φωτογραφία αντανακλά την σχέση της φύσης με την ίδια την ζωή και πως η τεχνολογική ανάπτυξη μας προσφέρει πολλά αλλά μια στερεί ακόμη περισσότερα. Ζούμε σε



τας. Βέβαια αυτό είναι και το ζητούμενο. Δεν μπορεί να είσαι objective 100%. Όλα είναι σχετικά!

Αυτό πάντως που μπορώ πάντως να εγγυηθώ στο καθένα που βρίσκεται απέναντι στις φωτογραφίες μου είναι ότι ο βαθμός αντικειμενικότητας έγκειται στο γεγονός ότι δεν επηρεάζω αυτό που συμβαίνει. Το βλέπω μέσα από το δικό μου πρίσμα αλλά δεν επεμβαίνω σε αυτό.

Σπύρος: Αναφέρεσαι συχνά στην αέναν πάλη του παλιού με το νέο και την προσπάθειά σου να παγώσεις τον χρόνο μέσα από τις φωτογραφίες σου.

Τάσος: Ναι το κάνω αυτό! Τουλάχιστον το επιδιώκω. Ο θάνατος, με την έννοια της αναπόφευκτης αλλαγής και συνεχούς ανανέωσης, υπήρξε πάντα η κύρια αφορμή της πορείας μου ως φωτογράφος. Η φωτογραφική μπχανή μου παρέχει ένα μοναδικό προνόμιο απέναντι στο χρόνο και την φθορά. Αποθανατίζει την κάθε σπηλή, την "παγώνει" για πάντα. Ταυτόχρονα όμως καταγράφει και την ιστορία του συγκεκριμένου αντικειμένου ή ανθρώπου της δεδομένης σπηλής.

Όπως οι ανθρώπινες ρυτίδες, που επαναπροβάλλουν το ψυχισμό του ανθρώπου στο καθρέπτη του προσώπου του. Είσι δείχνω με τον πιο έντονο τρόπο, το πόσο αμείλικτος είναι ο χρόνος.

μία εποχή με ανίκουση πολυτέλεια, ως βασιλιάδες μιας άλλης εποχής, ίσως καλύτερα από βασιλιάδες. Βιώνουμε την εποχή που το artificial intelligence δεν είναι πια σενάριο ταινίας επιστημονικής φαντασίας. Τελικά ξέρεις κάτι, νομίζω ότι το όλα οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στην άρνηση του συμβατικού τρόπου ζωής που γνωρίζαμε ως σήμερα. Δεν θα υπάρχει τίποτα στα επόμενα εκατό χρόνια. Θα αντικατασταθούν αυτές οι αξίες.

Σπύρος: Σήμερα λόγω έξυπνων κινητών τηλεφώνων ο καθένας φωτογραφίζει κάπι, κάποιον!

Τάσος: Είναι αλήθεια! Σήμερα ο καθημερινός άνθρωπος της μεγάλων πόλεων όπως του Σίδνεϊ για παράδειγμα, έχει έντονο το private conscience. Πρόσεξε όμως, ο μέσος άνθρωπος σήμερα ενώ φωτογραφίζει τον εαυτό του άπειρες φορές, "τραβάει" χιλιάδες φωτογραφίες την εβδομάδα, δεν θέλει να τον φωτογραφίζουν. Απαιτεί να έχει το πλήρη έλεγχο της εικόνας παρότι έχει αγκαλιάσει το μέσο. Άλλωστε ο απόλυτος κανόνας που διέπει τον δεοντολογικό κώδικα της φωτογραφίας πολλών συναδέλφων σήμερα είναι το visual impact. Δεν τους ενδιαφέρει η ανθρωπιά, το πάγωμα του χρόνου. Δεν τους ενδιαφέρει η αιτία αλλά το αποτέλεσμα.

Ο Τάσος Ζερβόπουλος εκθέτει μέρος της φωτογραφικής του βιωματικής εμπειρίας στο Mytilinean House κατά την διάρκεια των θεατρικών παραστάσεων της μαύρης κωμωδίας "Sorry láθος κρεβάτι" του Dionysus Theatre Company.